

กมลทิพย์ เหล่าอรระคะ: การจัดการการท่องเที่ยวบริเวณแนวปะการัง โดยใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก (CORAL REEF TOURISM MANAGEMENT VIA KNOWLEDGE AND CONSCIOUS HANDBOOK WITH ROPE TRAIL.) อ.ที่ปรึกษา: ดร. ศุภิชัย คังใจตรง, อ.ที่ปรึกษาร่วม: ดร. ธรรมศักดิ์ ชีมิน, 92 หน้า. ISBN 974-17-3455-7

การท่องเที่ยวบริเวณแนวปะการัง เป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวอย่างมาก และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบ เช่น การทิ้งสมอเรือ การเหยียบย่ำ และเก็บสิ่งมีชีวิตของนักท่องเที่ยว ซึ่งก่อนหน้านี้นี้ความเสียหายของปะการังที่เกิดจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวค้ำน้ำ มักจะถูกทะเลเลขที่ จะนำมาพิจารณา จนกระทั่งกิจกรรมค้ำน้ำได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงเป็นที่น่าวิตกว่า แนวปะการังที่มีการใช้ประ โยชน์มาก ๆ ในด้านการท่องเที่ยว อาจเกิดความเสียหายขั้นรุนแรง

จากการทดสอบความรู้ จิตสำนึก และการสังเกตพฤติกรรมการสัมผัสปะการังหรือสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลของ นักท่องเที่ยวขณะค้ำน้ำขึ้น พบว่านักท่องเที่ยวที่ใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก ส่วนใหญ่มี จิตสำนึกที่ดี และมีนักท่องเที่ยวประมาณครึ่งหนึ่งเท่านั้นที่มีความรู้ด้านปะการัง ซึ่งจากการสังเกตพบว่า นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก แต่ละคนจะสัมผัสปะการังเฉลี่ย 17 ครั้ง ต่อเวลาค้ำน้ำ 30 นาที ส่วนนักท่องเที่ยวที่ใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก แต่ละคนจะสัมผัส ปะการังเฉลี่ย 8 ครั้งต่อเวลาค้ำน้ำ 30 นาที น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับ ทางเชือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้จากการทดสอบ พบว่า นักท่องเที่ยวที่ใช้การจัดการเกือบทั้งหมดมีความรู้ และจิตสำนึกด้านปะการังอย่างดี

นักท่องเที่ยวที่ใช้การจัดการการท่องเที่ยวโดยใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก แม้ว่าจะมีความรู้ และจิตสำนึกด้านปะการังมากกว่า และสัมผัสปะการังน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ใช้การจัดการ แต่ยังคงพบว่า นักท่องเที่ยวที่ใช้การจัดการสัมผัสปะการังหรือสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลด้วยเท้ามากกว่ามือ เช่นเดียวกับ นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ใช้การจัดการ เพราะจากแบบสอบถาม พบว่านักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่ไม่เคยมี ประสบการณ์ในการประกอบกิจกรรมค้ำน้ำ และไม่เคยมาอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างมาก่อน จึงไม่คุ้นเคยกับ พื้นที่ ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความตื่นตระหนก เมื่อต้องใช้อุปกรณ์ค้ำน้ำประเภทหน้ากาก และท่อหายใจ อาจทำไม่ ถูกวิธี จนต้องขึ้นพักบนปะการังบ่อย ๆ และเพื่อให้ทรงตัวได้ดีขึ้น จึงมักจะเดินไปยังที่ค้ำและเหยียบย่ำไปบน ปะการังหรือสิ่งมีชีวิตใต้ทะเล ทำให้เกิดการแตกหักเสียหายมากตามไปด้วย จากการศึกษาวิจัยเสนอแนะว่าควร ทำแนวทางเชือกรอบเกาะ ที่ระดับความลึกไม่น้อยกว่า 2 เมตร เพื่อช่วยนักท่องเที่ยวในการลอยตัวดูปะการัง และ กันนักท่องเที่ยวเข้าไปในเขตน้ำตื้น

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (สหสาขาวิชา)
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิติ..... *Kup A.*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *D. S. L.*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *Sans*

4589054220: MAJOR ENVIRONMENTAL SCIENCE

KEY WORD: CORAL REEF TOURISM/ IMPACT OF CORAL REEF / TOURISM MANAGEMENT

KAMONTHIP LAOAK-KA: CORAL REEF TOURISM MANAGEMENT VIA KNOWLEDGE AND CONSCIOUS HANDBOOK WITH ROPE TRAIL. THESIS

ADVISOR: SUPICHAJ TUNGJAITRONG, Ph.D., THESIS CO-ADVISER:

THAMASAK YEEMIN, D.Sc., 92 pp. ISBN 974-17-3455-7

Coral reef tourism is a popular activity for travelers and the popularity is likely to increase rapidly. This activity has several effects to the coral reef such as anchoring, stepping and picking up the living things which dwell around the coral reef area. Previously, damages caused by traveler's behavior were always neglected until diving activity has become much more popular. There is a great concern that the coral reef tourism will create more damages than before.

According to knowledge, conscious and behavior on touching corals or other marine organisms. The research found that most travelers, who did not use knowledge and conscious handbook with rope trail, were aware of impacts from coral touching. And only a half of travelers have proper knowledge about the corals. In average, travelers who did not use knowledge and conscious handbook with rope trail, touched the coral 17 times per 30-minute diving period. While those who used knowledge and conscious handbook with rope trail touched the coral only 8 times for the same diving period.

Research also found out that the travelers touch corals with their feet more often than their hands. And from the questionnaire most traveler had no diving experience and never been to Koh Chang before. That made travelers nervous when they had to snorkeling. Consequently they had to step on corals in order to control their body, and walk to shallow area. All the above behavior causes damages to corals and the other marine organisms. The study recommends that new rope-trail should be installed where the water is at least 2 meters deep in order to prevent travelers stepping on corals.

Field of study ENVIRONMENTAL SCIENCE (Inter-Department)

Academic year 2005

Student's signature.....*Kip A.*
Advisor's signature.....*Supichai Tungjaitrong*
Co- Advisor's signature.....*Thamasak Yeemin*